

FIGYELEM! FONTOS JOGSZABÁLYVÁLTOZÁS!

Keresőtevékenység mellett is igényelhető rokkantsági vagy rehabilitációs ellátás

2024. január 1-jétől azok is kérhetik a megváltozott munkaképességű személyeknek járó rokkantsági, illetve rehabilitációs ellátás megállapítását, újraszámítását, akik az igénybejelentés időpontjában kereső tevékenységet folytatnak. A MEOSZ több alkalommal szót emelt a jogszabályváltozás érdekében, ugyanis e követelmény teljesítése sok esetben indokolatlan terhet jelentett az ellátást igénylők, de még az őket foglalkoztatók számára is.

A hazai gazdasági szereplők versenyképességének erősítésével és a közigazgatás hatékonyságának növelésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2023. évi CIX. törvény alapján 2024. január elsejétől hatályon kívül helyezték az Mmtv. azon rendelkezéseit, melyek szerint a megváltozott munkaképességű személyek ellátásaira nem jogosult, aki a kérelem benyújtásakor kereső tevékenységet folytat.

A módosítás természetesen a rehabilitációs ellátást, a rokkantsági-, illetve kivételes rokkantsági ellátást igénylőkre egyaránt vonatkozik.

Azok is kérhetik az ellátás megállapítását vagy újraszámítását, akiknek az igényét korábban esetleg azért utasította el a hatóság, mert a kérelem benyújtásakor keresőtevékenységet folytattak.

A megváltozott munkaképességűeknek járó ellátásokra az Mmtv. 2. §-a alapján jelenleg azok lehetnek jogosultak, akik:

- a hatóság komplex minősítése alapján megváltozott munkaképességűnek minősülnek (egészségi állapotuk 60 százalékos, vagy kisebb mértékű);
- rendelkeznek a törvény által előírt mértékű biztosítási idővel (a kérelem benyújtását megelőző **5 éven belül legalább 1095 nap, 10 éven belül legalább 2555 nap, 15 éven belül legalább 3650 nap biztosításban töltött idő**);
- továbbá rendszeres pénzellátásban nem részesülnek.

A korábbi szabályozás és annak következményei

A megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról rendelkező 2011. évi CXCV. törvény (Mmtv.) alapján a megváltozott munkaképességű embereknek járó ellátás megállapítására eddig csak akkor kerülhetett sor, ha az igénylő a kérelem benyújtásakor nem folytatott kereső tevékenységet; azaz nem állt biztosítási jogviszonyban, vagy e jogviszonyát, akár rövid időre is megszüntette, vagy – pl. fizetés nélküli szabadság igénybevételével – szüneteltette. Figyelemmel arra, hogy 2021 óta a rokkantsági és a rehabilitációs ellátások mellett egyébként korlátlanul lehet munkát végezni, a fenti feltételek teljesítése indokolatlan, időnként pedig túlzottan bonyolult ügyintézését követelt meg az érintettektől és a foglalkoztatóiktól egyaránt.

Az egyéni vállalkozók vállalkozásuk mellett például csak úgy tudtak ellátást igényelni, ha vállalkozói tevékenységüket legalább 30 napra szüneteltették (a vonatkozó szabályozás alapján ennél rövidebb ideig a vállalkozói jogviszony nem szüneteltethető.)

Még bonyolultabb volt a helyzet a társas vállalkozások (közkereseti társaság, betéti társaság, korlátolt felelősségű társaság stb.) esetében, hiszen a társaság tevékenységében személyes közreműködést végző, vagy vezető tisztségviselő tag társas vállalkozói jogviszonya nem szüneteltethető. Az érintett tagnak tehát – ha ellátást igényelt – e jogviszonyát meg kellett szüntetni, ami adott esetben a társasági szerződés módosítását is szükségessé tette.

Rehabilitációs ellátás esetén az érintett kötelezettségei közé tartozik az együttműködés, valamint a rehabilitációban való részvétel is, ami adott esetben a felajánlott, megfelelő munkahely elfogadását, azaz munkavégzést is jelent. A rehabilitáció, illetve a rehabilitációs pénzbeli ellátás legfeljebb 36 hónapos időtartamának lejártát követően, ha az érintett újból jogosult lehet ellátásra, azt igényelnie kell, azonban a korábbi szabályozás alapján kereső tevékenységet ilyenkor sem folytathatott. A rehabilitációs ellátás megállapítása érdekében annak ellenére kellett tehát keresőtevékenységét megszüntetni/szüneteltetni, hacsak rövid időre is, hogy a rehabilitáció során egyébként együttműködésre, ennek keretében pedig munkavégzésre is köteles.

A keresőtevékenységre vonatkozó tilalom ráadásul azokra is vonatkozott, akik rokkantsági ellátás melletti munkavégzés során csupán ellátásuk újraszámítását kezdeményezték. Ők is csak úgy lehettek jogosultak az új, kedvezőbb összegű ellátásra, ha a kérelem előterjesztésekor nem folytattak kereső tevékenységet.

A most felsorolt néhány példa is jól szemlélteti, milyen problémákat, nehézségeket jelentett az érintettek és foglalkoztatóik számára e követelmény előírása. A MEOSZ ezért több alkalommal és fórumon kezdeményezte, hogy az ellátás igénylésére kereső tevékenység folytatása esetén is sor kerülhessen, ha az igénylő személy esetében annak feltételei egyébként fennállnak.

Budapest, 2024. január 9.

MEOSZ
MOZGÁSKORLÁTOZOTTAK EGYESÜLETEINEK
ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE